

Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie

JAARVERSLAG 2020

1. Overzicht van de werking

Bij de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie is de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie (hierna: “Commissie”) opgericht. Deze Commissie is een administratief beroepsorgaan dat beslissingen neemt over de toegang tot milieu-informatie, een recht dat wordt gegarandeerd door artikel 32 van de Grondwet en de hiervoor vermelde wet van 5 augustus 2006. Daarnaast heeft de Commissie ook een adviesfunctie en biedt ze ondersteuning bij de toepassing van deze wet van 5 augustus 2006.

Op grond van het koninklijk besluit van 14 maart 2016 houdende de benoeming van de leden van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie (*BS* 15 april 2016) verliep het mandaat van de leden van de Commissie in haar toenmalige samenstelling op 27 december 2019. De Commissie heeft evenwel beslist om op grond van het beginsel van de continuïteit van de openbare diensten haar mandaat verder uit te oefenen totdat haar plaatsvervangende is geregeld.

De vernieuwing van de Commissie vond plaats door het koninklijk besluit van 4 februari 2020 houdende de benoeming van de leden van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie (*BS* 24 februari 2020). Omwille van de crisis verbonden met de pandemie van het coronavirus COVID-19 was het slechts mogelijk voor de Commissie om haar activiteiten vanaf de maand september 2020 aan te vatten. De gezondheids crisis noodzaakte de Commissie over te stappen op virtuele vergaderingen en om zoveel mogelijk gebruik te maken van de geschreven procedure. Ze paste hiervoor haar huishoudelijk reglement aan en bood dit aan de diensten van het Belgische Staatsblad voor publicatie.

2. Beslissingen en adviezen

2.1 Aantal beroepen

De Commissie ontving in 2019 negentien beroepen en nam negentien beslissingen waaronder negen tussentijdse beslissingen, verspreid over vier vergaderingen. De Commissie ontving geen adviesaanvragen.

2.2 Overzicht van de genomen beslissingen adviezen

Beslissing	Partijen	Resultaat	Voorwerp
BESLISSING nr. 2020-1	X/FANC	Ontvankelijk – gedeeltelijk gegrond	Het rapport over het nieuwe UT onderzoek van Doel 3
BESLISSING nr. 2020-2	X/FOD VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU	Ontvankelijk – gedeeltelijk gegrond	Een fytolicensie
BESLISSING nr. 2020-3	VREDESACTIE/FOD MOBILITEIT EN VERVOER	Tussentijdse beslissing	Aanvragen en machtigingen voor vluchten van gevaarlijke goederen ingediend voor vluchten van de luchthaven van Oostende met bestemming in Libië
BESLISSING nr. 2020-4	GREENPEACE/EERSTE MINISTER	Niet ontvankelijk	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Eerste Minister en actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-5	GREENPEACE/MINISTER VAN ENERGIE, LEEFMILIEU EN DUURZAME ONTWIKKELING	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Minister van Energie, Leefmilieu en duurzame ontwikkeling

			en de actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-6	GREENPEACE/MINISTER VAN MOBILITEIT, BELAST MET SKEYES EN DE NMBS	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Minister van Mobiliteit en de actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-7	GREENPEACE/VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BEGROTING EN VAN AMBTENARENZAKEN	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting en Ambtenarenzaken en de actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-8	GREENPEACE/VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën en actoren van de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-9	GREENPEACE/MINISTER VAN MIDDENSTAND, ZELFSTANDIGEN, KMO'S, LANDBOUW EN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie en actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-10	GREENPEACE/FOD FINANCIËN	Zonder voorwerp	Alle documenten uitgewisseld tussen de FOD Financiën en actoren uit de brandstoffensector

BESLISSING nr. 2020-11	GREENPEACE/MINISTER VAN WERK, ECONOMIE EN CONSUMENTENZAKEN	Tussentijdse beslissing	Alle documenten uitgewisseld tussen de Minister van Werk, Economie en Consumenten en actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-12	GREENPEACE/MINISTER VAN ENERGIE, LEEFMILIEU EN DUURZAME ONTWIKKELING	Ontvankelijk – niet gegrond	Alle documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Minister van Energie, Leefmilieu en duurzame ontwikkeling en de actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-13	GREENPEACE/MINISTER VAN ENERGIE, LEEFMILIEU EN DUURZAME ONTWIKKELING	Ontvankelijk – niet gegrond	Ale documenten uitgewisseld tussen de beleidscel van de Minister van Energie, Leefmilieu en duurzame ontwikkeling en de actoren uit de brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-14	VREDESACTIE/FOD MOBILITEIT EN VERVOER	Ontvankelijk – niet gegrond	De aanvragen en machtigingen voor vluchten van gevaarlijke goederen ingediend voor vluchten van de luchthaven van Oostende met bestemming in Libië
BESLISSING nr. 2020-15	GREENPEACE/COMMISSIE ENERGIE, LEEFMILIEU EN KLIMAAT VAN DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS	Wet van 5 augustus 2006 is niet van toepassing	Alle documenten uitgewisseld tussen de leden van de Parlementaire Commissie Energie, Leefmilieu en Klimaat en actoren uit de

			brandstoffensector
BESLISSING nr. 2020-16	WILOO/FOD MOBILITEIT EN VERVOER	Zonder voorwerp	Het geluidscertificaat van de in IJsland geregistreerde Boeing 747-400F met registratie TF-AMI
BESLISSING nr. 2020-17	GREENPEACE/FOD ECONOMIE	Tussentijdse beslissing	Ale documenten die werden uitgewisseld tussen de Algemene Directie Energie en actoren uit de energiesector
BESLISSING nr. 2020-18	X/ZONE DE POLICE VESDRE	Ontvankelijk – Tussentijdse beslissing	Laatste asbest- inventarissen en laatste beheersprogramma's voor de risico's voor de bloodstelling aan asbest in de gebouwen gebruikt door de politiezone Vesdre
BESLISSING nr. 2020-19	GREENPEACE/FOD BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMEN- WERKING	Niet ontvankelijk	Alle documenten die werden uitgewisseld tussen de leden van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie en actoren uit de energiesector

2.3 Bekendmaking van de beslissingen en adviezen

Artikel 9, lid 4, van het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, het zogenaamde verdrag van Aarhus, houdt de verplichting in om de beslissingen van de Commissie publiek toegankelijk te maken. Sinds 2010 zijn de beslissingen en de adviezen online te raadplegen op de website van de Commissie (<http://www.bestuursdocumenten.be>). Daarnaast is op die website ook

informatie over de openbaarheidswetgeving en praktische informatie voor de aanvragers te vinden.

Problemen met de veiligheidscertificaten van het toegangsportaal van de website maakten het niet gemakkelijk om de website te bereiken. Ondertussen zijn die problemen opgelost, maar blijken heel wat linken vooral in het Nederlandse gedeelte van de website niet correct te werken. Deze problemen zouden opgelost worden wanneer de nieuwe website van de directie Instellingen en Bevolking online zal zijn.

3. Annulatieberoepen tegen beslissingen van de Federale Beroepscommissie

In 2019 werd één beroep ingesteld tegen beslissing nr. 2019-2 (GREENPEACE/FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN), waarin de Commissie oordeelde dat het ingediende administratief beroep niet gegrond was. Greenpeace voerde in hoofdorde aan dat de Commissie in de beslissing onder meer had gesteund op een opgeheven rechtsregel. De Commissie stelde vast dat dit verwijt terecht is, maar dat de vergissing het gevolg was van foutieve informatie die door Greenpeace zelf was verstrekt. De Commissie besliste bijgevolg om haar beslissing in te trekken en een nieuwe beslissing over deze zaak te nemen (BESLISSING 2019-3). De Raad van State heeft zich nog niet uitgesproken over deze zaak.

In 2020 werd geen beroep ingediend tegen de beslissingen die de Commissie dat jaar uitbracht.

4. Vaststellingen en aanbevelingen

De Commissie wenst haar jaarverslag 2019 in herinnering te brengen waarin zij enkele structurele problemen aankaartte en waar nog steeds geen initiatieven werden ondernomen om deze op te lossen. In dit nieuwe jaarverslag wenst de Commissie zich te beperken tot vaststellingen die op 2020 betrekking hebben.

4.1. Onzorgvuldigheid van het verzoek om toegang tot openbaarmaking

Wil het recht op toegang tot milieu-informatie effectief zijn, dan is het aan de aanvrager om zijn of haar verzoek in te dienen overeenkomstig de wettelijke bepalingen. De Commissie heeft moeten vaststellen dat een NGO een groot aantal verzoeken om toegang tot milieu-informatie had ingediend, waarbij zij niet altijd vooraf had gecontroleerd of sommige van de milieu instanties waartoe zij zich richtte, wel over dergelijke informatie beschikten. Daarnaast werden ook verzoeken bij de Commissie ingediend die niet onder haar bevoegdheid vielen. Tot slot werd vastgesteld dat sommige beroepen betrekking hadden op verzoeken aan milieu instanties terwijl deze niet eens een aanvraag hadden ontvangen.

4.2. Laattijdige reactie van de bevoegde ministers en andere milieu instanties

In 2020 werden heel veel beroepen ingediend tegen impliciete of expliciete weigeringsbeslissingen naar aanleiding van vragen over toegang tot milieu-informatie. De Commissie vroeg telkens de betrokken documenten op grond waarvan zij haar beslissing met kennis van zaken kan nemen. Op die vraag om informatie kwam vaak geen reactie, wat de Commissie noodzaakte om tussentijdse beslissingen te nemen. Ook hierop werd in een aantal gevallen geen gehoor gegeven en diende de Commissie haar toevlucht te nemen tot telefonische contacten met de beleidscellen om vooruitgang te boeken in de betrokken dossiers.

De Commissie erkent dat de regeringsswissel en de gezondheids crisis enigszins de vertragingen in het antwoord van de overheden op de verzoeken van de Commissie kunnen verklaren, maar helaas niet in alle gevallen. Er moet worden herinnerd dat de uitoefening van het recht van toegang tot milieu-informatie immers een uitdrukking is van het recht

van toegang tot bestuursdocumenten dat door artikel 32 van de Grondwet wordt gegarandeerd. Een dergelijk grondrecht vereist dat de aanvrager binnen een relatief korte tijd duidelijkheid krijgt over zijn verzoek om toegang: ofwel wordt hij zo snel mogelijk in het bezit gesteld van de gevraagde bestuursdocumenten ofwel wordt hij zo snel mogelijk op de hoogte gebracht dat de volledige of gedeeltelijke afwijzing van zijn aanvraag.

Zoals de Commissie al in haar vroegere jaarverslagen opmerkte, wordt zij regelmatig geconfronteerd met een aanzienlijke vertraging bij het verkrijgen van documenten of inlichtingen waarom zij heeft verzocht bij de verschillende milieu-instanties. Op die manier wordt de termijn waarbinnen de Commissie in principe haar beslissing over de bij haar ingediende beroepen ter kennis moet brengen ruimschoots overschreden zonder dat dit aan haar kan worden toegeschreven. Bovendien leidt dit tot heel wat extra werk voor de Commissie en haar secretariaat.

4.3. De relatie met de Algemene Verordening Gegevensverwerking

In een aantal beslissingen heeft de Commissie erop gewezen dat op grond van artikel 86 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) – hierna: AVG - het toekomt aan de nationale wetgever om de openbaarheidswetgeving en de bescherming bij verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming te brengen. De federale wetgever heeft ervoor gekozen om niet zomaar alle persoonsgegevens te beschermen, maar een relatieve bescherming toe te kennen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit levert een meer evenwichtige verhouding op tussen openbaarheid en bescherming. Bij de beoordeling of toegang tot milieu-informatie kan worden ingeroepen kan dan ook enkel rekening worden gehouden met de uitzonderingsgronden die aanwezig zijn in de wet van 5 augustus 2006. De openbaarheidsregelgeving heeft evenwel slechts van toepassing op het verkrijgen van toegang tot bestuursdocumenten of milieu-informatie. De AVG en de nationale gegevensbeschermingswetten zijn dan weer ten volle van toepassing op alle andere verwerkingen van persoonsgegevens die een milieu-instantie verricht en op de verkrijger

van milieu-informatie die ook persoonsgegevens bevat, met inbegrip van de eventuele administratieve en strafrechtelijke sancties

4.4. De relatie tussen de wet van 5 augustus 2006 en de wet van 4 mei 2016 inzake het hergebruik van overheidsinformatie

De wet van 5 augustus 2006 regelt enkel de toegang tot milieu-informatie, maar niet het hergebruik ervan. Een beslissing die de openbaarmaking van milieu-informatie toekent, betekent niet noodzakelijk dat die informatie tot het publiek domein behoort en dat de aanvrager er vrij over kan beschikken. Wenst iemand dan ook hergebruik te maken van milieu-informatie waartoe hij toegang heeft gekregen, dan dient hij rekening te houden met de voorwaarden en de eventuele procedure die hiermee verbonden is in de hiervoor vermelde wet van 4 mei 2016 maar ook in het geval de milieu-informatie persoonsgegevens bevat met het gegevensbeschermingsrecht, waaraan de wet van 4 mei 2016 op geen enkele wijze afbreuk heeft willen doen.

4.5. Nood aan bijkomende ondersteuning van het secretariaat

De Commissie moet het nu al heel wat jaren stellen met een secretariaat dat bemand is met één personeelslid. De Commissie deelt dat secretariaat met dat van de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten. Gezien de vele taken die het secretariaat opneemt, de toenemende complexiteit van het werk en de technologische uitdagingen is het aangewezen dat het secretariaat snel wordt versterkt als men wenst dat de Commissie in staat zou zijn haar taken doeltreffend uit te voeren.

F. SCHRAM
secretaris

P. VANDERNACHT
voorzitster